

Ekspонат miesiąca - Maj 2022 r.

„Gazeta Grajewska” nr 13 z 16-22 XI 1954 r.

Grajewska Izba Historyczna jako ekspонат miesiąca maja proponuje jeden z egzemplarzy „Gazety Grajewskiej”. Gazeta składa się z 4 stron o wysokości 280 mm i szerokości 210 mm każda. Całość została wykonana z papieru gazetowego. Wspomniany powyżej periodyk jest datowany ma numer 13 i jest datowany na 16-22 listopada 1954 r. i jest najstarszym numerem „Gazety Grajewskiej” znajdującym się w naszych zasobach. Ekspонат został przekazany do naszych zbiorów w 2011 roku przez pana Apoloniusza Ciołkiewicza.

W tym czasie „Gazeta Grajewska” była wydawana przez „Gazetę Białostocką” (organ Komitetu Wojewódzkiego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Białymstoku), a redagowało ją Kolegium Powiatowe, mieszczące się w Grajewie przy Placu 1 Maja 1, w którym miał też siedzibę Komitet Powiatowy PZPR. Gazeta była drukowana w Białostockich Zakładach Graficznych i kosztowała 10 gr.

Prezentowany numer był wydany przed wyborami do rad narodowych w Polsce, które miały miejsce 5 grudnia 1954 r., w związku z tym też jest to dominująca tematyka w nim zawarta. Jest to m.in. prezentacja kandydatów Frontu Narodowego na radnych Powiatowej Rady Narodowej w Grajewie oraz Wojewódzkiej rady Narodowej w Białymstoku. Poza wyszczególnieniem kandydatów można również znaleźć dwa artykuły, które nawiązują do tematyki nadchodzących wyborów. W pierwszym z nich informowano o podejmowaniu zobowiązań wobec państwa. Przedstawiano głównie konieczność remontów nawierzchni dróg na terenie powiatu grajewskiego. Znalazło się również miejsce na wnioski i zażalenia, które wpłynęły do Powiatowego Komitetu Frontu Narodowego.

Prasa lokalna, do której należy zaliczyć prezentowany numer „Gazety Grajewskiej” jest dobrym źródłem historycznym. Najczęściej zawiera wiele informacji związanych bezpośrednio z danym miejscem w czasach, w których się ukazywała. Analizując zawarte w niej treści trzeba jednak zawsze poddać ją odpowiedniej analizie mając na względzie szczególnie ogólną sytuację polityczną w momencie wydania. W tym wypadku wyraźnie widać jej propagandowy charakter związany ze zbliżającymi się wyborami oraz brak obiektywizmu. Musimy jednak pamiętać, że 1954 r. to wciąż okres stalinizmu i systemu komunistycznego, w którym pojęcie „wolności prasy” nie istniało.

Ekspонат jest zachowany w stanie dobrym, choć z widocznymi śladami upływu czasu, który minął od momentu wydania gazety: mocne pożółknięcie papieru, zagięcia i naderwania papieru szczególnie wzdłuż krawędzi.

„Gazeta Grajewska” była wydawana do wyborów pod koniec 1954r. Następnie zaprzestano jej wznawiania. Dopiero w latach osiemdziesiątych XX w. Komitet Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Grajewie wydawał biuletyn, a w kampanii wyborczej do Rady Miasta i Gminy Komitet Obywatelski Liberalno-Demokratyczny wyemitował ulotki z zapowiedzią kontynuacji w formie czasopisma. Jednocześnie lokalni działacze zdelegalizowanego NSZZ „Solidarność” wydawali pisma konspiracyjne „Powiatówka” i „Korzenie”. „Gazeta Grajewska” została reaktywowana dopiero w 1990r. przez Tadeusza Murasa i Zofię Lenkowską i początkowo była wydawana przez Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Grajewskiej, a następnie od listopada 1991r. przez Urząd Miasta w Grajewie (początkowo we współpracy z TPZG i z Miejskim Domem Kultury w Grajewie). Czasopismo z przerwami ukazuje się do dnia dzisiejszego.